

L'Alzina

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Sant Pere de l'Esgleiola.
Emplaçament A la carretera de l'Espunyola a Casserres, aprox. Km.

Coordenades:

Latitud: 42.0115
Longitud: 1.79507
UTM Est (X): 400228
UTM Nord (Y): 4651755

Classificació

Número de fitxa 08078 - 18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA NÚM. 3309
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08077A010000080000HH
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 06/06/2010 - 02:00

Descripció

Gran masia situada a la zona sud del municipi, prop del límit del terme municipal amb els municipis veïns de Casserres pel costat est i Montclar pel sud i oest. La casa és de planta rectangular, formada per planta baixa, primera, segona i golfes, està coberta a dos vessants amb el carener orientat est-oest, perpendicular a la façana principal que mira cap al sud. Els murs de migdia i de ponent presenten un arrebossat que en cobreix tota la superfície, per contra els murs de llevant i tramuntana no tenen revestiment. Aquests dos murs ens permeten distingir dues o tres fases constructives. D'una banda, es pot identificar una primera estructura més petita tant en alçada, un pis menys, com pel costat sud, en el qual la façana devia estar més reculada (o sigui, que la façana que veiem avui dia és una ampliació posterior). Així doncs, sembla que la primera estructura fou posteriorment recrescuda en alçada, afegint-hi una planta més, i més tard, s'amplià cap al sud amb la construcció de la façana amb galeria de tres plantes. El parament de la part més antiga és format per carreus disposats seguint més o menys filades regulars, tot i que presenta un rejuntat ample que l'amaga parcialment; les cantoneres són carreus rectangulars allargats ben tallats i polits. Per contra, tant en el darrer nivell com en l'ampliació sud el parament és fet amb carreus més petits i col·locats més irregularment; pel que fa a les cantoneres, en el darrer nivell són carreus rectangulars però molt més allargats, i a la façana sud es diferencien per ser carreus menys allargats i d'unes mides d'alçada superiors. Pel que fa a les obertures, cal destacar la façana sud, la principal, que presenta una distribució regular i simètrica de les seves obertures, estan organitzades a partir de tres eixos verticals, el central és el més destacat, a planta baixa la porta d'accés formada per llinda en arc rebaixat (amb la data 1945 a sobre, corresponen potser a l'actuació del revestiment), per sobre tres nivells de galeria de tres obertures de llinda en arc de mig punt per planta, no presenten cap altre element decoratiu que una petita línia d'imposta sobresortida (la galeria de la planta primera és tancada amb fusteria), en totes hi ha baranes de ferro amb volutes decoratives; a banda i banda de les galeries, trobem un balcó per costat a planta primera i segona, i dues finestres per banda a les golfes. A la façana oest tant sols podem veure alguna llinda plana monolítica no revestida, amb restes d'algun element incís. A la façana de llevant trobem bàsicament dos tipus d'obertures, unes són formades per llinda plana monolítica i grans carreus als brancals, tot en pedra picada i polida i amb els angles treballats en bisell, la majoria d'ampits són modificats; cal destacar la llinda d'una finestra que presenta diferents elements incisos dins un rectangle compartimentat en tres franges horitzontals, en la superior s'hi identifica la data 1703, i una creu al centre. L'altre tipus de finestra és emmarcada en maó massís, col·locats a plec de llibre formant arcs rebaixats en les llindes; aquestes finestres presenten una distribució irregular pel que fa a la situació en alçada respecte a la resta, fet degut a que donen llum a la caixa d'escala. La propietat ens ha indicat que l'interior de la planta baixa és cobert amb voltes. La masia es complementa amb un seguit de coberts, pellers i annexes, destinats a l'explotació agropecuària de la finca.

Història

La primera referència documental coneguda de la masia L'Alzina la trobem en el fogatge del 1553 corresponen a la parròquia i terme de l'Espunyola, en el qual hi ha documentat "Andreu del Alzina". No coneixem cap altra referència documental de la casa fins a mitjans del segle XIX, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. N°63.1856 n° 32" (ACBR), on es referencia la casa Alsina en la que hi consta un tal Ramon Alsina.

La masia ha mantingut fins l'actualitat el llinatge que li dóna nom, o sigui el cognom Alsina.

Bibliografia

IGLESIAS, Josep (1979). El Fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona. Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 3309. Generalitat de Catalunya.

SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.

VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

